

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 450-03/14-47/ EPA 271-VII
Ljubljana, 10. 3. 2015

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o bančništvu (ZBan-2) – druga obravnava

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 33. seji 5. 3. 2015 obravnavala Predlog zakona o bančništvu, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Člani komisije so bili seznanjeni s pisnimi pripombami in predlogi k predlogu zakona, ki jih je posredoval član komisije Peter Vrisk, in sicer k 10., 53., 54., 90., 138., 140., 150., 366., 372., 373., 395. in 408. členu. Na seji je predstavnik Vlade članom komisije pojasnil, da se je Vlada opredelila do predloženih pripomb in predlogov in da pripravlja amandmaje, ki bodo smiselno vključevali tiste pripombe in predloge, za katere Vlada meni, da so sprejemljivi. To se nanaša na pripombe k 10., 53., 54., 90., 138., 150., 366., 372., in 395. členu.

V 10. členu bo tako pri izdajanju usmeritev Banke Slovenije črtan tisti del določbe, ki govori o usmeritvah, ki so zavezujoče za subjekte nadzora in se objavijo na spletni strani Banke Slovenije. Zaradi predloženih prepričljivih argumentov in pomislekov bo Vlada predlagala črtanje 53. in 54. ter z njima povezanega 395. člena predloga zakona. Vlada se prav tako strinja s pripombami k 90. členu, ki določa dodatna pravila o revizijskem pregledu, pri čemer se podaljšuje obdobje revizijskega pregleda letnega poročila banke, ki ga lahko opravlja posamezna revizijska družba neprekinjeno, iz šest, na največ deset poslovnih let. Glede pripombe k 366. členu, ki ureja sistem izmenjave informacij o boniteti strank Vlada pojasnjuje, da se s pripombo strinja, bo pa za to področje v kratkem pripravila temeljito prenovljeno zakonodajo. V 372. členu, s katerim se določa nadomestilo za dostop do informacij o

boniteti strank, bo predlagana dopolnitev določbe tako, da bo nadomestilo, ki ga predpisuje Banka Slovenije, omejeno do višine nastalih stroškov.

Pojasnjeno je bilo tudi, zakaj se Vlada ne more strinjati s pripombami k 140., 373. in 408. členu predloga zakona. 140. člen vzpostavlja sistem obveščanja o kršitvah v banki, pri čemer pa določba ne ureja anonimnih prijav, pač pa se nanaša na znane prijavitelje, ki poročajo o kršitvah predpisov v bankah. V 373. členu se določa višina glob za kršitev banke, ki upošteva zahtevo direktive in velja za celoten prostor EU, pri čemer pa velja sorazmernost glede na velikost slovenskega bančnega sistema. Vlada v zvezi s pripombo o prekratku roka za uveljavitev zakona pojasnjuje, da se s sprejetjem zakona zamuja, na kar je že večkrat opozorila tudi Evropska komisija. Kljub temu bo z amandmajem predlagano, da se rok iz petnajstih podaljša na trideset dni.

V nadaljevanju razprave so člani komisije izrazili številne pomisleke in zastavili vprašanja, ki zadevajo tudi širše področje slovenskega bančnega sistema:

- ali novela zakona odpravlja vzroke in nevarnosti, ki so pripeljale Slovenijo v položaj, ko se je moralo s sanacijo in dokapitalizacijo bank reševati t. i. bančno luknjo;
- komisijo zanima ocena, v kakšni meri se bo z novimi zakonskimi določbami uspelo preprečevati potencialno nov bančni hazard, ki smo mu bili priča v zadnjih letih, ter anomalije, ki so se ob popolni deregulaciji bančnega poslovanja dogajale pri nas in po svetu;
- ali se predvideva priprava zakonodaje tako na ravni EU kot tudi na nacionalni ravni, ki bo področje bančnega poslovanja uredila tako, da bo bankam vrnila njihovo klasično vlogo in uspešno obvladovala likvidnostna tveganja;
- ali predlagane rešitve v večji meri kot doslej pri poslovanju bank omogočajo predvidevanje poteka dogodkov v prihodnje;
- ali bodo prejemki uprav in nadzornih svetov v bankah, ki so pretežno v državni lasti, ustrezno omejeni in na ravni prejemkov v drugih državnih institucijah;
- ali so v predlagani noveli zakona predvidene varovalke, ki bodo onemogočale izplačila previsokih nagrad tako članom uprav bank kot tudi članom nadzornih svetov;
- glede na to, da zakonski predlog predvideva visoke kazni v primeru kršitev pri poslovanju bank tudi za člane uprave in nadzornega sveta, se zastavlja vprašanje, ali ne bi bilo treba predvideti ustrezne kazni tudi za odgovorne osebe regulatorja, posebno zato, ker je bilo delo Banke Slovenije kot regulatorja ob pojavljanju bančne krize pomanjkljivo;
- komisija je mnenja, da se v primeru izkazanega dobička v državnih bankah, ki so v preteklem času prejemale pomoč države oz. so bile dokapitalizirane, ustvarjen dobiček vrne lastniku oz. proračunu; nesprejemljivo je, da bi se iz tega naslova izplačevale nagrade članom uprav in nadzornih svetov;

- glede na izkazano dvomljivo sposobnost odkrivanja anomalij pri podelitvah slabih kreditov, se komisiji zastavlja vprašanje odgovornosti Banke Slovenije, ki jo kot povsem avtonomno delujoč sistem ni možno dodatno nadzirati. Prav tako se zastavlja vprašanje, ali je časovna dinamika, v kateri izvaja Banka Slovenije za posamezne banke stresne teste, neodvisno od siceršnjih zahtev Evropske centralne banke, ustrezna;
- komisiji se zastavlja vprašanje, ali je morebitna odstavitev guvernerja Banke Slovenije, glede na nekatere izjave, v domeni naše ali evropske zakonodaje;
- komisija ugotavlja, da še vedno ni zaslediti ukrepov, ki bi spodbujali banke k aktivnostim za oživljanje kreditiranja gospodarstva. Kreditni krč ne pojenja, ker naj bi bila slovenska podjetja prezadolžena in brez ustreznih programov, pri čemer pa je moč ugotoviti, da je povprečna zadolženost slovenskega gospodarstva podobna kot v gospodarstvih EU, zato je smiselno vprašanje, ali se lahko pričakujejo pozitivni učinki obravnavanega zakona na kreditno aktivnost bank;
- komisija ugotavlja, da glede na zapisano v prilogi k zakonskemu besedilu predlagatelj zakona sodi, da bo sprejem zakonskega predloga povzročil dodatne stroške zadolževanja gospodarstva zaradi tržnih pritiskov in pričakovanj glede kapitalskih ravni bank in upravljanja likvidnosti po krizi ter ocenjuje, da bo vpliv na mala in srednja podjetja nižji kot na velika podjetja. Komisija ne izraža podpore zakonskim rešitvam, ki bodo imele negativen vpliv na poslovanje gospodarstva.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije dr. Janvit Golob.

Predsednica
mag. Marija Lah, l.r.